

Budapest, 2016. március 24. - **Egy embert, egy testületet és egy korszakot ábrázol hitelesen Zétényi Zsoltnak a Ságvári-ügy miatt 1956 után kivégzett Kristóf László csendőrőrmesterről szóló Ártatlanul, jeltelen sírban - A Kristóf-ügy című könyve** - mondta Szakály Sándor egyetemi tanár, a Veritas Történetkutató Intézet főigazgatója a könyv csütörtöki budapesti bemutatóján.

A Magyar Napló Kiadó gondozásában megjelent kötetből megismerhető Kristóf László életútja, a csendőrség szervezettörténete és a 20. század közepének magyar történelmébe is bepillantást kaphat az olvasót - tette hozzá Szakály Sándor.

Zétényi Zsolt ügyvéd, a rendszerváltást követően MDF-es országgyűlési képviselő, könyve bemutatóján elmondta: az illegális kommunista Ságvári Endrét 1944 nyarán Budán egy cukrászdában négy csendőr megadásra szólította fel, mire Ságvári rájuk lőtt. Az egyik csendőr életét vesztette, ketten megsebesültek, egyikük viszonzta a tüzet, ekkor vesztette életét Ságvári Endre.

A világháború után a Ságvári elleni akció egyik részvevője Nyugatra távozott, a másik két életben maradt csendőrt azonban az 1956 után indult csendőrperben háborús bűntett miatt halálra ítélték és kivégezték. Egyikük volt Kristóf László.

Zétényi Zsolt elmondta: az 1959-es ítélet szerint Kristóf bűne az volt, hogy miközben a földön feküdt Ságvári golyójától súlyos sebesülten, egyik társa lelőtte Ságvárit. Kiemelte, hogy a csendőrök szabályosan megadásra szólították fel Ságvári Endrét, a lövéseket pedig azért adták le, mert a szabályok szerint a súlyos bűncselekmény elkövetőjét, ha kézre kerítése másképp nem lehetséges, fegyverhasználattal is meg kell állítaniuk.

Zétényi Zsolt az 1990-es évek elején kezdett el foglalkozni az üggyel, mert - mint mondta - "nyilvánvaló volt", hogy az 1959-es halálos ítélet "konceptuális per következménye volt". Perújítás után Zétényi Zsolt ügyvédi közreműködésével a Legfelsőbb Bíróság (LB) - a Kúria jogelődje - 2006-ban megsemmisítette a korábbi ítéletet és felmentette a háborús bűntett vádja alól Kristóf Lászlót. Az LB akkor megállapította, hogy a Ságvári Endre halálakor intézkedő rendőrök az akkor hatályos jog szerint törvényesen, szabályosan jártak el, ezért a Kristóf László terhére rótt cselekmény, az 1959-es ítélettel ellentétben, semmiképpen nem lehet háborús bűntett.

Medvigy Endre irodalomtörténész a csütörtök esti rendezvényen azt mondta: A Kristóf-ügy című kötet "igazságtétel, mely felmutatja egy meghurcolt emberi arcát". Kristóf László hat elemi végzett parasztfiú volt, akinek a felemelkedést a csendőri pálya jelentette. Kristóf az 1959-es perben próbált védekezni a koholt vádak ellen, holott - mondta Medvigy Endre - már előre kész volt az ítélet. A könyv érzékelteti a kommunista Ságvári Endre mítoszának kialakulását is. A könyv a kor több szereplőjének, csendőri vezetőknek, bíróknak, ügyészeknek, politikusoknak a portréját is megrajzolja, bemutatja a csendőrséget és a népbíróság működését.

Az irodalomtörténész hozzátette: Kristóf Lászlót feltámasztani nem lehet, de az igazságtétel megtörtént, mikor felmentették a háborús bűntett vádja alól. Ehhez járul hozzá Zétényi Zsolt könyve is, amely megítélése szerint bebizonyítja, hogy a 21. században nem lehet előítéletesen gondolkodni, elítélni valakit csak azért, mert csendőr volt.

Zétényi Zsolt több mint ötszáz oldalas kötetét eredeti dokumentumok, periratok másolatai gazdagítják, továbbá több korabeli fénykép, névmutató és irodalomjegyzék is.